

Az első forradalom Szegeden.

A budai uton, amelyet azóta az ő nevével neveztek el, vonult be először Szegedre Kossuth Lajos. Ceglédről jött, ahol fegyverbe szólította a népet a fondor Ausztria és a hűtelen nemzetiségek ellen. Ki sem pihenve a hosszú kocsit fáradalmait, sietett egyenesen a Szabadság-térre, ahogy akkor a Klauzál-teret hívták. Ott már várta őt egy emérvényen a templomi szószék, a tatta templomi áhítattal Szeged népe, akkor a nemzet büszkesége, a szegény elárvult haza oszlopa. Különösen sok nő jelent meg, akik távolból is rajongva hallották Kossuth tüneményes hírét és elbűvölő magyar férfiszépségét kedvveléssel szemlélgették a pesti divatlap mellékletén.

Mert Kossuth nemcsak korának legnagyobb szónoka, de egyik leghódítóbb megjelenési embere is volt. Buzavirágkék szeméből meggyőző erő és hev áradt, sudár termete kimagaslott, mint a zászló, mikor a d'ötán vagy a népszónoki tribünön megjelent. Az októberi ég alatt elmondott első szegedi beszéde még az ő remekei sorából is kiválik az érzés lángoló hevével, a mondatai klasszikus vérével. Rögtönözve beszélt, ez látszik az egészen és ez adja meg különös varázsát, a pillanat ihletésének fényét és melegét. Elemenszerű hatása volt. Sirtak az emberek, de sirt maga a szónok is. Szeged pedig azonnal tápra állott, ha Kossuth mindjárt int az óriás tömegnek, hogy kövesse, azonnal és vakon indultak volna utána, akár a poklok kapui ellen.

Pedig akkor Szeged meglehetősen csöndes, alvó város volt, az élete lomhán ballagott, mint a Tisza, a nyári apály idején. A polgárok a maguk szük kis életét koptatták napról-napra, mint az öreg küszöböt, esténként a serházban üldögéltek pipaszó mellett. Petőfibre nehezteltek, mert ez az izgága ifjú költő viszont a királyokra haragudott, az olasz rabokról beszélgettek, akik a szegedi vár lakói voltak homi forradalom miatt az osztrák ház ellen, vacsora után korán lefeküdtek, mert a gyertyával spórolni kell, az ágyban még a löcsei kalendárium anekdotáit olvasták Salamon és Markalfról és kilenc órakor már lehuny szemekkel meredtek a rácnegyed sárga házai a Tiszára, amelyen álmodó bögős hajók hordották méhükben a Bánát drága terhét.

Kossuth rajongó lelkének tüze kigvittotta az alvó város szívet, beszéde egyszerű toborzó volt; a fiatalság sietett a zászló alá, a nemzetőrség felkészült, asszonyok, lányok csinálták a tépést, a papok hazai beszédekkel tüzeltek a népet a templomokban, lapok indultak a városban, amelyek az első magyar forradalom helyi és országos, sőt világszóló eseményeit jelentették a serházban politizáló polgároknak.

Mikor Kossuth másodszor jött Szegedre, a magyar szabadság ügye veszendőben, tépett zászlaja lehanyatlóban volt. Az ellenség, osztrák és orosz, az ország fővárosa felé közeledett, hadaink szétszórva és megverve, az egyetértés megínogva és Szeged, mint a magyar szabadság mentsvára intett a Pestről menekülő kormányzó felé. Akkor már Szegedre helyezték a pénzverdét, amely a Kossuth-bankókat gyártotta (félteve rejtegetett emlékeit annyi családnak), itt volt az ágyugvár is, ide jött az egész kormány és az országgyűlés, nemkülönben a főhadiszállás. Kossuth megérkezése estéjén mondotta második szegedi beszédét, az utolsót is egyuttal, nemcsak Szegeden, de egész Magyarországon. Ezt a beszédet intézte a Kárász-ház erkélyéről, a lakóvásmenetben tisztelgő hatalmas tömegnek. Ekkor is sirva fakadtak Kossuth Lajos meghatottságtól remegő szavaira, de most nem az öröm könnyei hullottak.

Az országgyűlés három ülést tartott Szegeden. Az elsőn Szemere Bertalan belügyminiszter ismertette a helyzetet. Nagyon szomorú helyzet, külpolitikai és hadügyi tekintetben egyaránt. Jó sors, semmi más, de ép-

pen sorsunk volt szörnyű mostoha. A második ülésen megszavazták a nemzetiségek és zsidók emancipációját. Egy kissé elkéstek vele. A harmadik Görgey Artur fővezér ügyében zárt ülés volt, a komor fiatal katoná, a magyar szabadságharc Napoleonja már akkor közeledett Világos felé és a magyar ügy is közel volt az aradi Gógotához.

Pár nap múlva Kossuthék katonailag kiűritették Szegedet. Dembinszki elvesztette a szőregi csatát, amelyet Haynau generális a régi városháza rácsos erkélyéről nézett megszelátón. Egy rövidlító golyó egy méterrel fölötte furódott a falba.

Az ellenség szépen megszállotta Szegedet.

Juhász Gyula.

Pasics lemondott.

Hága, december 20. A holland Nieuwe Bureau londoni távirata szerint Pasics szerb miniszterelnök lemondott.

Állást keres leszerelt főhadnagy ki a politikai viszonyok miatt állását elvesztette. Mint könyvelő és magyar-német levelező több évi gyakorlattal bír. Nagyobb gyárat önállóan vezetett. Jártas a szerb, horvát és román nyelvekben. Ajánlatokat „főhadnagy 32” jellegre a kiadóhatalba kér.

Körmendiné virágosboltja

SZEGED, SZÉCHENYI-TÉR 15. SZ.

Főüzlet: Budapest, VI., Teréz-körút 37. sz. (Britannia-szálló mellett.)
TELEFON 11-78.

Alkalmos karácsonyi és ujévi ajándékok nagy választékban.

Korzó Mozi R.-T.

TELEFON: 11-85. Igazgató: VASS SÁNDOR. TELEFON: 11-85.

Szombaton és vasárnap

A legszenzációsabb atraksiós film.

SENZÁCIÓS! IZGALMAS!

Amerika leánya I.

Nagy kalandor történet 10 felvonásban 2 részben.

A szezon legnagyobb atraksiója.

Előadások pénteken és szombaton 5, fél 7 és fél 9. Vasárnap 2, fél 4, 5, fél 7 és fél 9.

Károlyi tárgyalt Sonninoval az olasz háború elkerülése érdekében

Bécs, december 20. Berlinből táviratozzák: Ideérkezett chiassói jelentés szerint az olasz lapok egy beszélgetést közölnek, amelyet Károlyi Mihály, Magyarország miniszterelnöke folytatott egy olasz újságíróval. A beszélgetés során Károlyi Mihály kijelentette, hogy olyan nép élén áll, amelynek felszabadulására csakis a monarchia veresége vezethetett. Nyilatkozott Sonnino olasz külügyminiszterrel való viszonyáról is. Károlyi ismeri és nagyrabecsüli Sonninót. Véleménye az volt, hogy Olaszországgal előbb-utóbb háborúra kerül a sor, ha a monarchia volt hivatalos köreinek intenciói érvényesülnek. Ennek megakadályozása végett érintkezésbe lépett Sonninoval. Károlyi levelet írt az olasz külügyminiszternek, a levélben kifejtette az olasz-magyar szövetség szükségességét az osztrák-magyar-német rendszerrel szemben. Ha ez a szövetség létrejött volna — mondotta Károlyi — akkor a Németországgal való szövetség mindjárt háttérbe szorult volna. Sonnino akkor bizalmi embere útján azt válaszolta Károlyinak, hogy felelőtlen egyénnel nem tárgyalhat. Károlyinak előbb meg kell buktatnia Tiszát, hogy aztán ő kerüljön helyébe. Sonnino utalt üzenetében arra is, hogy szükséges volna, ha Magyarország és Románia között megegyezés jönne létre. Károlyi ezzel szemben rámutatott a Románit és Magyarországot között Erdély miatt meglévő nagy ellentétekre. Hangsúlyozta továbbá, hogy Magyarországnak létérdeke, hogy az Adriához vezető utat kapjon. Károlyi mindezekre megjegyezte az olasz újságíró előtt, hogy Sonninoval igazán van, mert Tiszát már régebben meg kellett volna buktatni. Ez esetben ő kerülve a miniszterelnöki székbe, már korábban megindulhattak volna a tárgyalások Olaszországgal és ezzel megelőzhetők volna a háború. A parlamentben annak idején tiltakoztam a háború ellen, — végzi Károlyi fejtegetését — de mindössze tizenöt képviselő állott mellette.

A szociáldemokrata katonák verték szét a bolsevik tüntetést.

Budapest, december 20. A bolsevik katonák tegnapi tüntetéséről a katonák tanácsában a következő információt adták:

A tüntetéseken a szervezett, fegyvelmezett budapesti helyőrség szociáldemokrata katonái nem vettek részt. Azok a katonák, akik a tegnapi tüntetést rendezték, a vörös gárda megalakulását kihirdették, a nemzetiszínű sapkarózsákat, plakátokat és lobogókat letépték és egyéb visszaéléseket követtek el, kizárólag leszerelt és a fővárosban lézengő katonák voltak. Hasonló rendzavarások megállítására a budapesti helyőrség bizalmi férfiak útján mindenkori rendelkezésére fog állani a népkormányzatnak, aminthogy tegnap is a rendzavarások hírére felsőbb parancsot nem várva, maguk a bizalmi férfiak fuvattak a kaszárnyákban riadót és küldtek az utcára járőröket és a tüntetőket széjjel ugrasztották. Körülbelül százötven embert tartóztattak le, akiket a Radetzky-kaszárnyába kísértek.

Hajószülés ellen

csakis az ártalmatlan Leinzinger-féle „Hajrestorer” használja. Ára 2.— K. Kapható Leinzinger Gyula gyógyszerárában Szeged Széchenyi-tér.

Barta Ágoston

fogműterme

Kigyó-utca 1.

Telefon 13-64.

